

TO DAGERS SEMINAR OM KOSOVO!

DAG 1: «EUROPA BRENNER» Krisen i Kosovo - fortid - nåtid - fremtid

Stiftelsen Egil Raftos Hus i samarbeid med UDI og FN-Sambandet, arrangerer heldagsseminar onsdag 5. mai 09.00 – 17.00 på Bergen Internasjonale Kultursenter. Seminaret etterfølges av åpen debatt samme kveld samme sted.

Målet for dette seminaret er å forberede mottaksapparat og befolkningen generelt på en flyktningstrøm til Norge, både for å forebygge rasisme, og for å skape forståelse for flyktingenes spesielle problemer og behov.

Det er også et mål å få befolkningen til å forstå hvorfor konflikten kan bli langvarig. Deltageravgift kr. 150,- v/ inngang. Påmelding til: Tlf: 55 210930 Faks: 55 210959

E-mail: raftohus@online.no

Program 1 dag:

09.00	Kosovokonfliktens historiske bakgrunn v/professor Svein Mønnesland UiO
10.30	Etnisitet som konfliktløsning v/antropolog Tobias Svenningsen
11.45	Kosovokrisen og menneskerettighetene v/Gunnar Karlsen, Den Norske Helsingfors-komité
13.00	Lunch
14.00	Barns psykologiske reaksjoner på politisk konflikt v/ Marit Netland, Nordpas
15.15	Bosetning/flyktingenes juridiske situasjon v/representant fra UDI
15.45	Dialog og konfliktløsning v/ Steinar Bryn og studenter fra Nansenskolen

DAG 2:

«ETNISK KONFLIKT OG INTERVENsjON I KOSOVO»

I samarbeid med IMER Bergen/Norway og CMI arrangerer Institutt for Sammenliknende Politikk et heldagsseminar om

Kosovo den 6. mai. Med dette seminaret ønsker vi å løfte frem de humanitær-politiske og flyktingpolitiske sidene ved konflikten samt diskutere alternative strategier for konfliktløsning. Fra Universitetet i Bergen vil Dr. Philos Pål Bakka, Stip. Vemund Aarbakke, Prof. Yngve Lithman og Førsteamanuensis Terje Einarsen holde innlegg. Fra Oslo kommer Førsteamanuensis Arne Johan Vetlesen (UIO) og Ragna Vikøren fra Flyktingerådet. Foruten disse vil Astri Suhrke (CMI) og Steinar Bryn (Nansenskolen Lillehammer) også delta. To unge deltagere fra Kosovo, Nansenskolen på Lillehammer vil også holde innlegg. Detaljert program for dag 2 kan finnes på <http://www.svf.uib.no/sefos/IMER/>. Det vil også komme oppslag.

Seminaret finner sted i lille Auditorium, SV-Fak 0930-1700 torsdag den 6. mai. Alle interesserte er velkomne. Nærmere informasjon kan fås ved å henvende seg til: imer@sefos.uib.no

Uteksaminerte- hovedfagsstudenter sensur mars '99

Båtsvik, Tage: Spelet om eit uavhengig Irland. Eit nytt teoretisk perspektiv på prosessen mot irsk sjølvstyre.

Dahl, Terje: Dolly -En ulv i fåreklær? Den norske bioteknologidebatten.

Flølo, Arne Jan: Meklingsutfall og konfliktutfall - to sider av samme sak. Ein kvantitativ analyse av internasjonale valdelege konflikter og fredsmekling i perioden 1945 til 1992.

Aarland, Stein Arild: Misnøye som popularitetsgrunnlag. En studie av forholdet mellom variasjon i økonomiske faktorer og oppslutning om vesteuropeiske ytre høyre-partier.

Gjest

Professor Dong Lisheng fra Beijing University har forskningsopphold ved Instituttet i tre måneder fra 24/4 til 24/7-1999. Tlf.: 55 58 25 56
E-post: dong.lisheng@isp.uib.no

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr. Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Førsteaman. Einar Berntzen
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

2/99

SamPol aktuelt

Presentasjon av stab

Atle Solberg, Stipendiat.

Med økonomisk støtte fra Norges forskningsråd startet jeg i januar 1999 min stipendperiode ved instituttet. Prosjektet er finansiert gjennom programmet "Tvungen migrasjon, ressurskonflikter og utvikling" (Miljø og utvikling), og med ett års finansiering fra Fakultetet (pliktarbeid), regner jeg med å være ferdig med avhandlingen i desember 2002.

Våren 1996 ble jeg uteksaminert ved ISP. I hovedoppgaven analyserte jeg tvungen migrasjon i Sentral-Amerika ved hjelp av konfliktanalyse. Hovedantagelsen var at flyktingstrømmer kunne analyseres samfunnsteoretisk. Når vi i dag kan observere hvordan flyktingstrømmene på Balkan så åpenbart har sammenheng med den generelle samfunnsprosessen i regionen kan dette virke trivielt og selvsagt. Oppfatningen har imidlertid ikke alltid vært slik, og det var innen migrasjonsforskningen lenge slik at man antok at en bredere samfunnsteoretisk analyse av tvungen migrasjon hadde begrenset verdi fordi en blant annet antok at flyktingestrømmer hadde som årsaker enkeltstående og uforutsigbare hendelser. Vegringen mot å forklare har også sammenheng med Flyktingkonvensjonen av 1951 og Protokollen av 1967 hvor det er individuelle særtrekk, behov og motiver som skal avgjøre hvem som er flykting eller ikke. På mange måter var det klassikeren, "Escape from Violence" (Zolberg et al. 1989), som skisserte – i hvert fall for meg – hvordan vi som sampolere og på en sosiologisk måte kan forøke å forklare tvungen migrasjon.

Jeg nevner dette fordi jeg tar med meg mange av disse tankene inn i doktorgradsprosjektet. En tanke ambisiøst har prosjektet tittelen: "Refugee Empowerment – The Theory and Practice in Moving from Relief to Development in Refugee Situations". Prosjektet kan virke ambisiøst; hvis det er noe flyktinger eller mennesker som inngår i tvungen migrasjon tilsynelatende mangler - eller har lite av - så er det agens, makt, kontroll over egne liv og gode fremtidsutsikter. Problemet er at ved å gjenta forestillingen om maktesløshet står jeg i fare for å bli med i klubben av forskere, politikere og forvaltere som nettopp tar dette for naturgitt. Når tv-bildene fra Balkan kommer inn i stua får en problemer med å se på flyktingene som noe annet enn hjelpeløse, stumme og anonyme individer. For å sette det litt på spissen, kan man si at i det øyeblikket mennesker blir sett på som flyktinger slutter de å være spesifikke personer og i stedet blir de sett på som hjelpeløse, passive objekter og egentlig kun gjenstander i den humanitære intervensjonen.

Poenget med vårt prosjekt er at vi har en hypotese om at det ikke trenger å være slik - at det åpenbart heller ikke alltid har vært slik - og at en kritisk analyse av lover, regler og praksis i flyktingsituasjoner kan gi oss innsikt i nødvendige betingelser om hvordan flyktingarbeid kan gjøre flyktinger i stand til å ha kontroll over egne liv. Vi skal sette hele det internasjonale flyktingregime under lupen i en gitt flyktingsituasjon og analysere betingelsene for en sosial, økonomisk og politisk bærekraftig utvikling i den regionen det gjelder.

Jeg har allerede benyttet meg av rekke begreper som ikke er entydige og hvis ukritiske bruk henger nøye sammen med selve problemstillingen i prosjektet. Jeg kan ikke gå så nøye inn på dette her, men selve flyktingbegrepet er problematisk og i tillegg ønsker vi å belyse hvordan begreper som nasjoner, stater, nasjonalstater, etniske grupper, suverenitet, statsborgerskap og folkeretten kan inneholde implisitte og underliggende forestillinger om "the national order of things". Hvis man konseptuelt har delt verden opp i suverene stater med gjensidig utelukkende jurisdiksjon over

territorium og befolkningsgrupper, har en problemer med å forholde seg til de som av en eller annen grunn blir tvunget ut av et politisk medlemskap, og hvis man fortsetter at verden skal operere med en stat for alle og samtlige i en stat og at mennesker har røtter og naturlig hører til et visst sted, er man i godt selskap, men samtidig ute av stand til å vurdere hvor problematisk det er at flyktinger i første rekke er gjenstand for kontrollteknikker og hvorfor det derfor er maktesløsheten som først slår en når temaet er tvungen migrasjon.

Feltarbeid og datainnsamling vil finne sted i Sentral-Amerika. Jeg kjenner regionen godt og jeg har blant annet arbeidet for Høykommissæren for flyktinger i Guatemala i ett og et halv år. Det er også mange år siden regionene hadde en flyktingsituasjon nesten tilsvarende den vi i dag ser på Balkan og denne avstanden i tid gir oss en privilegert ro til å teste ut våre hypoteser og teorier.

Faglig er det tvungen migrasjon og Sentral-Amerika jeg brenner for, og jeg diskuterer det gjerne med den det måtte være. På mange måter håper jeg og Hakan (som også er NFR finansiert) at tvungen migrasjon skal få økt oppmerksomhet i arbeidet som nå gjøres ved instituttet. De tragiske hendelsene på Balkan viser i hvert fall hvor dagsaktuelt temaet er.

Feltarbeid og datainnsamling vil finne sted i Sentral-Amerika. Jeg kjenner regionen godt og jeg har blant annet arbeidet for Høykommissæren for flyktinger i Guatemala i ett og et halv år. Det er også mange år siden regionene hadde en flyktingsituasjon nesten tilsvarende den vi i dag ser på Balkan og denne avstanden i tid gir oss en privilegert ro til å teste ut våre hypoteser og teorier.

Faglig er det tvungen migrasjon og Sentral-Amerika jeg brenner for, og jeg diskuterer det gjerne med den det måtte være. På mange måter håper jeg og Hakan (som også er NFR finansiert) at tvungen migrasjon skal få økt oppmerksomhet i arbeidet som nå gjøres ved instituttet. De tragiske hendelsene på Balkan viser i hvert fall hvor dagsaktuelt temaet er.

Faglig er det tvungen migrasjon og Sentral-Amerika jeg brenner for, og jeg diskuterer det gjerne med den det måtte være. På mange måter håper jeg og Hakan (som også er NFR finansiert) at tvungen migrasjon skal få økt oppmerksomhet i arbeidet som nå gjøres ved instituttet. De tragiske hendelsene på Balkan viser i hvert fall hvor dagsaktuelt temaet er.

Mastergrad

Mastergrad ved Institutt for sammenliknende politikk?

Styret drøftet i møtet 20. april studieopplegget for en ett-årig Master of Arts, MA, ved Instituttet på bakgrunn av innstillingen fra "masterkomitéen".

Komiteens utgangspunkt har vært at en ett-årig mastergrad, MA, skal være tilgjengelig både for utenlandske og norske studenter.

En MA skal være en avsluttende grad som har cand.mag-graden eller til-

Høgskolen i Agder arrangerer Sommerskole søknadsfrist: 10. mai

Nærmere informasjon
Høgskolen i Agder
Sommersemesterkontoret
Postuttak
4604 Kristiansand
Telefon: 38 14 11 54
Telefax: 38 14 10 41
E-post:
jofrid.meidell@hia.no

UT I VERDEN

Ved Institutt for sammenliknende politikk eksisterer det mer enn 20 samarbeidsavtaler med utenlandske universitet. Studenter som kan tenke seg å studere et annet sted enn ved Universitetet i Bergen for en periode opp til et år, anbefales å kontakte vår nye førstekonsulent Aino Hag. Hun sitter i første etasje i Christies gt. 15 og har utenlandsstudier som sitt spesialfelt.

svarende som basis og hvor det inngår minst 30 vektall statsvitenskap, men den skal ikke konkurrere med hovedfaget i tradisjonell forstand, det vil si på den måten som tilfellet er med Master of Philosophy, som er et toårig studieopplegg.

Det er naturlig at en MA bygges rundt et spesifikt tema. For at en MA skal være attraktiv, må vi tilby noe som ikke tilbys andre steder. Det mest nærliggende nå vil være å tilby en MA i Scandinavian Politics gitt den erfaringen instituttet har med undervisning i dette emnet. Ideelt sett bør instituttet være i stand til å tilby MA i flere ulike retninger. Instituttet har i løpet av den siste tiden bygget opp kompetanse og interesse for politisk utvikling i Asia og Afrika. Kurset i valgobservasjon, som har vært gitt i regi av Instituttet og SEVU, har vært møtt med stor interesse. Ut fra dette er det mulig å tenke seg en MA i for eksempel Democratic Governance med stikkord som valg, partier, konstitusjon, menneskerettigheter.

Bakgrunnen for at man har valgt å ta opp igjen arbeidet med en MA skyldes i det vesentligste to forhold. For det første er det en økende tendens til at våre egne hovedfagsstudenter drar utenlands for å få en MA-grad. En del av disse studentene kommer tilbake og inkorporerer MA i sitt hovedfag, mens andre velger å avslutte sitt studieløp med MA. For det andre ser man nå en holdningsendring i Departementet med hensyn til MA-graden. Det er igangsatt forsøksopplegg med MA ved høyskolene, og for Universitetet er det hensiktsmessig å følge med i dette for slik å være bedre i stand til å konkurrere om studentene.

Styret vil fatte vedtak i saken på styremøte 1. juni.

Hvor ble de av ?

Hvor ble de av? er en spalte hvor uteksaminerte hovedfagskandidater selv forteller hvor de ble av etter at instituttet katapulterte dem ut av sitt gravitasjonsfelt. Bidragene vil kunne gi et inntrykk av variasjonen i kandidatens yrkesmessige nedslagsfelt. Redaksjonen vil ta i mot både frivillige og pålagte bidrag.

Politisk rådgiver Høyres stortingsgruppe

Jeg jobber nå som politisk rådgiver for Høyres stortingsgruppe, med særskilt ansvar for partiets fraksjoner i sosialkomiteen og familie-, kultur og administrasjonskomiteen. Jeg gjorde meg ferdig med hovedfaget våren 1997, etter å ha levert en oppgave med tittelen "Union uten ankerfeste?" Offentlig opinion og Maastricht-traktaten i Frankrike, Storbritannia og Tyskland." Deretter tilbrakte jeg et noe forsinket år i kongens klær, som vernepliktig ved Forsvarets Overkommandos situasjonssenter.

Jeg begynte å jobbe på Stortinget i oktober 1998, og har således ikke vært her så lenge ennå, men lenge nok til å slå fast at dersom man er interessert i politikk og samfunnsspørsmål, så er dette et svært spennende sted å være. Det var neppe helt tilfeldig at jeg havnet i denne jobben, i og med at jeg har vært engasjert i, og jobbet for, Høyre tidligere.

Det er ingen forutsetning å være statsviter i en slik stilling, selv om en del av statsvitenskapens innsikter neppe er dum ballast i nærkontakt med det politiske beslutningssystemet. Blant mine kolleger på Høyres gruppesekretariat er utdanningsbakgrunnen rimelig mangslungen. Økonomene er selvsagt representert, sammen med noen statsvitere, en jurist og en historiker.

Hva går en slik jobb ut på? Mine nærmeste oppdragsgivere er Høyres representanter i de aktuelle komitéene. Først og fremst driver jeg med utredning og forberedelse av saker som behandles i komitéene. Vi prøver også å ta egne initiativ og reise egne saker. Arbeid med utadrettede markeringer i media er selvfølgelig også viktig. Jobben byr på utstrakt kontakt med ulike organiserte interesser som prøver å fremme hjertesaker og egeninteresser så godt de kan. I høstsemesteret blir naturlig nok mesteparten av oppmerksomheten konsentrert rundt behandlingen av statsbudsjettet. Dagene er ganske uforutsigbare, og blir ofte lange. Men oppgavene er spennende og varierte, så da er det egentlig helt greit. Utdannelsen fra Institutt for

sammenliknende politikk var ikke noe krav for å få denne jobben, men heller ingen ulempe. Har man interesse for norsk politikk og kanskje er engasjert i et politisk parti, kan jeg trygt anbefale at man tar en slik jobb dersom muligheten skulle by seg.

Jan Otto Risebrobakken

Sampol på nett?

Instituttet har startet diskusjonen om muligheten for å ta i bruk IT-baserte tjenester for å gjøre undervisningen bedre.

I første omgang har det vært diskutert hvorvidt mellomfagstillegget og den undervisningen som gjøres der kan rettes mer inn mot IT-baserte undervisningsløsninger.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har rettet en henvendelse til Forskningsprogrammet i pedagogisk informasjonsvitenskap som vil gi assistanse i dette arbeidet.

På sikt er det klart at bruken av den nye informasjonsteknologien kan bidra til å styrke studiekvaliteten i faget. Professor Lars Svåsand og kontorsjef Ragnhild Stolt-Nielsen deltok på et seminar i regi av Historisk institutt om IT-baserte undervisningsløsninger som virket svært interessant. Historisk Institutt har jobbet lenge med dette og det er åpenbart at Institutt for sammenliknende politikk kan dra nytte av de erfaringer man der har gjort seg.

ECPR Joint Sessions of Workshops 1999

Mannheim Centre for European Social Research (MZES) avviklet i slutten av mars den årlige europeiske statsviterkonferansen i det velkjente workshop-formatet og brakte dermed også konferansen tilbake til stedet den ble organisert for første gang i 1973. Som vanlig var Universitetet i Bergen godt representert i de tilsammen 27 ulike arbeidsgruppene som var organisert denne gang, og den spredte tilbakemeldingen fra deltakerne var i all hovedsak positiv, som vanlig. I et forsøk på å utvikle ECPR (European Consortium for Political Research) ved hjelp av komplementerende møteplasser - for eksempel en 'academic shopping'-konferanse med mange åpne og korte sesjoner - arrangerer ECPR en ny konferansetype i Kent, UK, september 2001.

Disputaser

Dr. philos-grad

Prøveforelesning:

Cand. polit. **Dag Arne Christensen**, Institutt for sammenliknende politikk, vil holde følgende prøveforelesning for dr.philos-graden: Torsdag 6. mai 1999, kl. 14.15, Auditoriet, Ulrike Pihls hus. Selvvalgt emne: **Norsk valdeltaking i eit makro-perspektiv**. Oppgitt emne: **Høyrepopulistiske partier i Skandinavia - Hvordan kan vi forklare variasjonen i deres tilslutning i tid og rom?**

Doktordisputas finner sted:

Fredag 7. mai 1999 KL. 10.15, Auditoriet, Ulrike Pihls hus
Avhandlingens tittel:

Venstresosialistisk EU politikk: Ein analyse av Sosialistisk Venstreparti i Noreg, Vänstrepartiet i Sverige og Socialistisk Folkeparti i Danmark 1973 -1997

Som opponenter fungerer: 1. opponent Associate professor Lars Bille, Københavns Universitet. 2. opponent Universitetslektor Svante Ersson, Umeå Universitet. Øvrige medlem av komiteen: Professor Kaare Strøm. Disputasen ledes av prodekanus, professor Audun Offerdal.

Dr. polit-grad

Prøveforelesning:

Cand. polit. **Nina Cecilie Raaum**, Institutt for sammenliknende politikk, vil holde følgende prøveforelesning for dr. polit-graden: Tirsdag 11. mai kl. 14.15, Auditoriet, Ulrike Pihls hus. Oppgitt emne: **Kjønn og en endret borgerrolle**.

Doktordisputas finner sted:

Onsdag 12. mai, kl. 10.15, Auditoriet, Ulrike Pihls hus.
Avhandlingens tittel er:

Makt, demokrati, kjønn - norsk folkestyre i nordisk perspektiv

Professor Lars Svåsand har vært veileder for Raaum under arbeidet med avhandlingen.

Som opponenter fungerer: 1. opponent: Professor Lise Tøgeby, Århus Universitet. 2. opponent: Professor Tore Hanssen, Universitetet i Oslo. Øvrig medlem i komiteen er: Professor Stein Kuhnle, Universitetet i Bergen. Disputasen ledes av dekanus Tor Halfdan Aase.

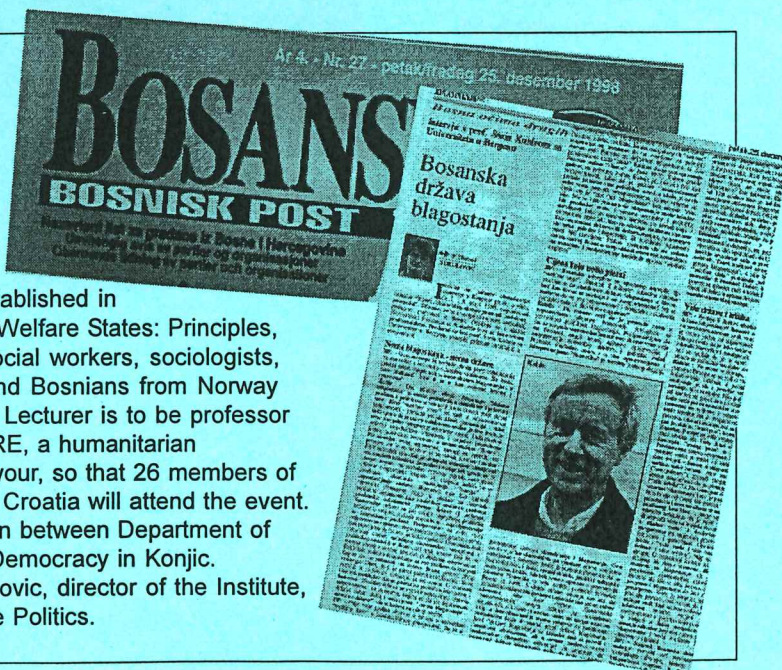
Seminar on welfare state in

Bosnia

Konjic, May 7-8

Institute for Strengthening Democracy in Bosnia, established in Konjic in 1997, is to organize the seminar "Types of Welfare States: Principles, Problems, Prospects". Participants are due to be social workers, sociologists, pedagogists from Bosnia. Norwegian participants and Bosnians from Norway dealing with the issue are also supposed to attend. Lecturer is to be professor Stein Kuhnle, University of Bergen. International CARE, a humanitarian organization, has recently decided to join our endeavour, so that 26 members of their staff from both Bosnian entities as well as from Croatia will attend the event. The course is part of an effort to promote cooperation between Department of Comparative Politics and Institute of Strengthening Democracy in Konjic.

Responsible for the seminar is Dzamal Sokolovic, director of the Institute, who can be contacted at Department of Comparative Politics.

Gjeste forelesning

Professor Dong Lisheng
from Beijing University

Recent trends in political development in China

tirsdag 11. mai
kl. 12¹⁵-14⁰⁰

Institutt for
sammenliknende politikk,
Christiesgt. 15, 5. etg.